

УДК 330.332.01

Садовська Ірина,
доктор економічних наук, професор
кафедри обліку і оподаткування,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк
ORCID ID: 0000-0002-7081-8524, Researcher ID AAC-4190-2020,
e-mail: Sadovska.Iryna@vnu.edu.ua

Нагірська Катерина
кандидат економічних наук, доцент
кафедра обліку і аудиту
Луцький національний технічний університет,
м. Луцьк,
ORCID ID 0000-0002-2792-8162
e-mail: katya_nagirska@ukr.net

<https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-01-97-104>

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Анотація. В статті висвітлено актуальні питання розвитку інвестиційної безпеки держави. Визначено, що особливі умови сьогодення ставлять виклики щодо посилення інвестиційної безпеки держави. Доведено інвестиційну активність на глобальному рівні. Результатом такої активності є реальне збільшення інвестиційних потоків від країн-партнерів.

Систематизовано складові інвестиційної безпеки: правове середовище, яке характеризується врегульованим нормативно-правовим забезпеченням, без нормативних колізій і суперечностей окремих юридичних норм; економічна та політична стабільність; стабільність макроекономічного середовища, яке включає стабільну інфляцію, низький рівень безробіття, економічне зростання; розвинена інфраструктура, яка необхідна для здійснення ефективних інвестицій; геополітичні ризики, які включають міжнародні конфлікти, санкції, торгові обмеження; інноваційна діяльність, яка сприяє створенню конкурентоспроможних галузей та привабливості інвестицій; соціальна стабільність, яка забезпечує соціальну справедливість, збалансований розвиток суспільства, покращення інвестиційної безпеки.

Досліджено розвиток наукових шкіл, які досліджують питання інвестиційної безпеки. Систематизовано найбільш відомі наукові школи, зокрема: школа ризик-орієнтованого управління інвестиціями, школа фінансової безпеки, яка вивчає фінансові аспекти інвестиційного процесу, фінансові ризики, моделі оцінки фінансових активів та управління фінансовими потоками, школа політичної економії, яка досліджує вплив політичних чинників на інвестиційну активність, школа міжнародних відносин, школа нормативно-правового регулювання, яка вивчає правові аспекти фінансових ринків.

Доведено, що наукові школи сприяють розвитку та вдосконаленню теорії та практики інвестиційної безпеки через вивчення різних аспектів цієї проблематики з різних наукових підходів.

Визначено методи, цілі, форми та інструменти впливу на регулювання державою рівня інвестиційної безпеки. Запропоновано вирішення пріоритетних задач для посилення інвестиційної безпеки держави. Окреслено напрями подальших наукових досліджень в галузі інвестиційної безпеки.

Ключові слова: інвестиційна безпека держави, інвестиційно-інноваційна безпека, фінансова безпека держави, складові інвестиційної безпеки.

Sadovska Iryna,
Doctor of Economics, Professor,
Lesya Ukrainka Eastern European National University,
Department of Accounting and Auditing,
Lutsk,

Nahiraska Kateryna,
PhD (Economics), Associate Professor,
The Department of Accounting and Audit

DEVELOPMENT OF STATE INVESTMENT SECURITY

Abstract. The article highlights the current issues of development of investment security of the state. It was determined that today's special conditions pose challenges to strengthening the investment security of the state. Proven investment activity at the global level. The result of such activity is a real increase in investment flows from partner countries.

The components of investment security are systematized: the legal environment, which is characterized by regulated regulatory and legal support, without regulatory collisions and contradictions of individual legal norms; economic and political stability; the stability of the macroeconomic environment, which includes stable inflation, low unemployment, and economic growth; developed infrastructure, which is necessary for making effective investments; geopolitical risks, which include international conflicts, sanctions, trade restrictions; innovative activity that contributes to the creation of competitive industries and attracting investments; social stability, which ensures social justice, balanced development of society, improvement of investment security.

The development of scientific schools that investigate the issue of investment security is studied. The most famous scientific schools are systematized, in particular: the school of risk-oriented investment management, the school of financial security, which studies the financial aspects of the investment process, financial risks, models of financial asset valuation and financial flow management, the school of political economy, which investigates the influence of political factors on investment activity, a school of international relations, a school of normative and legal regulation, which studies the legal aspects of financial markets.

It has been proven that scientific schools contribute to the development and improvement of the theory and practice of investment security through the study of various aspects of this issue from different scientific approaches.

The methods, goals, forms and tools of influence on state regulation of the level of investment security are defined. It is proposed to solve priority problems for strengthening the investment security of the state. The directions of further scientific research in the field of investment security are outlined.

Key words: investment security of the state, investment and innovation security, financial security of the state, components of investment security.

Постановка проблеми та її значення. Питання безпеки є досить гострими для кожної країни. Безпека як стан, що характеризується відсутністю явної загрози, тобто досягнення певного рівня захищеності від шкоди чи інших загрозливих явищ, може означати усунення відомих та ідентифікованих ризиків. З точки зору національної безпеки держави, яка регулює встановлений рівень захищеності найбільш важливих життєвих інтересів громадянського суспільства, забезпечує його сталий розвиток, своєчасне виявлення і усунення ймовірних і реальних загроз, найбільш вразливою в сучасних умовах є інвестиційна безпека.

Особливі умови сьогодення ставлять виклики щодо інвестиційної безпеки держави, що спровоковано зростанням прямих і опосередкованих іноземних інвестицій. Активуються глобальна і національні економіки. Результатом такої активності є реальне збільшення інвестиційних потоків від країн-партнерів. Проблемним є факт зростання інвестиційних потоків під впливом глобалізації економічних процесів і трансформацій та інтенсифікації наявних взаємовідносин, що підвищує трансакційні тертя й загрози безпечного національного економічного розвитку. Отже, очевидна наявна проблема щодо потреби наукових досліджень з питань пошуку шляхів посилення інвестиційної безпеки, як вагової складової національної безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукове дослідження інвестиційної безпеки держави є важливою галуззю, яка привертає увагу економістів, політиків, юристів та інших фахівців. Серед вчених, які активно досліджують заявлену в публікації тему, вносять важливий вклад у розвиток теорії та практики інвестиційної безпеки держави і підприємств, розкривають питання важливості інвестицій для економічного розвитку визначаємо наступних: Барановський О.І. [1], Виговська Н.Г. [2], Гордієнко С.Г. [3; 4], Заїнчковський А.О. [5], Закревська О.М. [5], Кириленко В.І. [6], Кирилов Ю. [18], Кудрявцева В. В. [7], Ліпич Л.Г. [8], Нагірська К.Є. [12], Нікитенко Д. В [10], Новак О. С. [11],

Петрук О.М. [11], Полчанов А.Ю. [2], Стащук О.В. [13; 14], Столярчук Н.В. [18], Ткаленко С. І. [15], Ткач С.М. [16].

Визначені науковці досліджують питання інвестиційної безпеки з огляду різних напрямів. Зокрема, вчені-економісти аналізують вплив інвестиційної активності на економічний розвиток держави, вивчають механізми стимулювання інвестицій та їхній вплив на економічну стабільність та зростання. Вчені-політологи у своїх працях розкривають питання впливу політичних факторів на інвестиційну безпеку, взаємозв'язки політичних реформ на інвестиційної активності держави. Науковці з фінансів досліджують фінансові аспекти інвестиційної безпеки, зокрема, інвестиційні ризики, формування амортизаційної політики у взаємозв'язку з питаннями створення інвестиційного капіталу, а також розробляють фінансові стратегії управління ризиками. Вчені галузі права досліджують юридичні питання інвестиційної безпеки, які забезпечують правовий захист інвестицій на національному та міжнародному рівнях. Таким чином, констатуємо факт різнопланових досліджень питань інвестиційної безпеки, що актуалізує тему публікації.

Мета і завдання статті. Метою публікації є дослідження умов забезпечення інвестиційної привабливості держави, виявлення найбільш вразливих компонентів інвестиційної безпеки держави, висвітлення перспектив подальших досліджень заявленої тематики.

Викладення основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів дослідження. Інвестиційна безпека держави є складовою фінансової і економічної безпеки, які в свою чергу розглядаються в контексті національної безпеки. Національна безпека держави включає системний комплекс стратегій, які передбачають заходи і ресурси для забезпечення суверенітету, економічного зростання, фінансової стабільності та територіальної цілісності в умовах інституційного середовища з переплетенням внутрішніх та зовнішніх ризиків. Наукові дослідження з національної безпеки держави здійснюються в різних напрямках, включаючи, економічну, фінансову, інвестиційну, інвестиційно-інноваційну безпеку та інші.

Економічна безпека держави характеризується досягненням певного стану, при якому забезпечується захист економічного розвитку, добробуту та інтересів держави від внутрішніх та зовнішніх ризиків, що можуть загрожувати економічній стабільності. В комплекс заходів для досягнення вказаного стану можуть включатися наступні: виявлення і запобігання економічних ризиків, передбачення фінансових кризових явищ, інфляції, безробіття, корупції, конфліктів на національному та міжнародному рівнях тощо. Ефективність економічної безпеки держави підтримується створенням відповідних інституційних стратегій та механізмів, взаємодія яких буде гарантувати стійкість економічного розвитку та збалансоване зростання соціально-економічного середовища.

Фінансова безпека держави зазвичай визначається таким станом, який формує певний рівень довіри до фінансових інституцій та інститутів суспільства. При цьому фінансові системи та ресурси держави забезпечені певним рівнем захищеності від внутрішніх та зовнішніх ризиків, які можуть підірвати фінансову стабільність. Фінансова безпека формує комплекс заходів для виявлення, ідентифікації, оцінки та регулювання фінансових ризиків. Основними фінансовими ризиками є ймовірність банкрутства, криза ліквідності, дефолт, валютні коливання, зловживання фінансовою владою тощо. Ефективність фінансової безпеки держави передбачає безперервний моніторинг дієвості розроблених і впроваджених стратегій та регулятивних фінансових механізмів, які покликані забезпечити стійкість фінансової системи та збалансованість розвитку фінансових ринків.

Інвестиційна безпека держави характеризується відповідним рівнем стану забезпечення державою захисту інвестиційних інтересів фізичних та юридичних суб'єктів, а також іноземних інвесторів в межах визначеної територіальної цілісності. Це включає в себе створення стабільного та прозорого інвестиційного клімату, забезпечення правової охорони інвесторів, уникнення політичного та економічного ризику, а також розвиток інфраструктури та ринкових умов для залучення інвестиційного капіталу. Поруч з дослідженням інвестиційної безпеки близьким за сутністю є поняття «інвестиційно-інноваційної безпеки», визначення якого приведено в Методичних рекомендаціях щодо розрахунку рівня економічної безпеки України. Зокрема, інвестиційно-інноваційна безпека визначена як «стан економічного середовища у державі, що стимулює вітчизняних та іноземних інвесторів вкладати кошти в розширення виробництва в країні, сприяє

розвитку високотехнологічного виробництва, інтеграції науково-дослідної та виробничої сфери з метою зростання ефективності, поглиблення спеціалізації національної економіки на створенні продукції з високою часткою доданої вартості» [9]. В контексті цього важливо зауважити, що у 2021 році Указом Президента України затверджено Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року, яка також передбачає оцінку регулювання індикаторів інвестиційно-інноваційної безпеки та визначає виклики і загрози складових економічної безпеки [17].

Щодо питання складових інвестиційної безпеки держави, можна відзначити найбільш впливові на її індикатори оцінки в, які забезпечують стабільний інвестиційний клімат і взаємовигідну співпрацю інвестиційних партнерів. Нами виокремлені наступні основні складові інвестиційної безпеки: 1) правове середовище, яке характеризується врегульованим нормативно-правовим забезпеченням, без нормативних колізій і суперечностей окремих юридичних норм, із чітко встановленими правами і обов'язками інвесторів та захистом прав власності; 2) інституціональне середовище, для якого характерною є економічна і політична стабільність, з ключовими ознаками стабільності макроекономічного середовища на кшталт низького рівня безробіття, стабільності інфляції, сталого економічного розвитку, відсутністю політичних та соціальних конфліктів тощо; 3) інфраструктурне середовище, яке включає транспортну, комунікаційну, енергетичну та інші види інфраструктури; 4) геополітичне середовище, яке забезпечить від ризиків, пов'язаних з ймовірними міжнародними конфліктами, санкціями, торговими обмеженнями та інші глобальними впливами; 5) простір інноваційної спроможності, який характеризується методами та інструментами стимулювання інноваційної діяльності та наукових досліджень, здатних здійснювати вплив на рівень конкурентоспроможності певних територіальних одиниць, галузей, економічних суб'єктів та посилювати привабливість інвестицій; 6) соціальна збалансованість, яка прямо і опосередковано впливає на стабільність інвестиційного клімату, на економічну та інвестиційну поведінку індивідуума, на розвиток суспільства загалом. Перелічені складові інвестиційної безпеки не є вичерпними, їх послідовність представлення і характеристики є суб'єктивною позицією авторів. Проте, наведені складові є взаємопов'язаними та взаємозалежними між собою, також, при належній їх реалізації і урахуванні при розробці інвестиційних стратегій, науково обґрунтована і практично доведена ймовірність покращення інвестиційного клімату, залучення нових інвестицій у державу, розвиток інновацій, і, як результат, посилення рівня інвестиційної безпеки.

Дослідження розвитку наукових шкіл в контексті інвестиційної безпеки дозволило виокремити окремі їх напрями, які поділяють відповідні наукові інтереси і межах кожного академічного напрямку, вивчають і досліджують більш вузькі спеціалізовані проблеми, пов'язані з захистом інвестиційних інтересів та забезпеченням стабільності та надійності інвестиційних операцій. Найбільш відомими є наступні наукові школи, які досліджують питання інвестиційної безпеки: школа ризик-орієнтованого управління інвестиціями, яка досліджує методи та стратегії управління інвестиційними портфелями з урахуванням ризиків щодо активів і ринків; школа фінансової безпеки, представники якої досліджують фінансові аспекти інвестиційного процесу, фінансові ризики, моделі оцінки фінансових активів та управління фінансовими потоками; школа юридичного і нормативно-правового регулювання, представники якої досліджують юридичні та правові аспекти інвестиційної безпеки, зокрема, законодавчі акти процесу залучення інвестицій, регулювання фінансових ринків, захисту учасників інвестиційних транзакцій; школа політичної економії та міжнародних відносин, науковці якої досліджують вплив політичних чинників на інвестиційну активність та розвиток інвестиційного клімату в країні, міжнародні стандарти інвестиційного захисту, аналізують міжнародні складові та індикатори оцінки інвестиційної безпеки, включаючи оцінку виконання міжнародних інвестиційних угод, конвенцій, меморандумів. Наявність та розвиток різноманітних наукових шкіл є сприятливим фактором для вдосконалення теорії та практики інвестиційної безпеки, оскільки напрацювання вчених і практиків вносять неоціненний вклад у вирішення проблем нівелювання та попередження загроз і викликів сьогодення щодо інвестиційної безпеки держави.

Для забезпечення формування більш дієвого механізму інвестиційної безпеки, доцільно розділяти методи державного регулювання на дві частини: 1) прямі, які характеризуються безпосереднім впливом на досягнення відповідного рівня інвестиційної безпеки держави, і 2) непрямі, які опосередковано мають вплив або відношення до формування певного рівня

інвестиційної безпеки. Визначені методи реально працюють на забезпечення чітко сформованих цілей через форми та інструменти впливу на досягнення устанавленого рівня інвестиційної безпеки.

Для реалізації прямих методів регулювання характерними найбільш поширеними є наступні первинні цілі: розробка комплексу стимулів щодо покращення інвестиційної активності і як результат, зростання рівня підприємництва; формування добрососудного і сприятливого конкурентного середовища; забезпечення нормального існування найбільш вразливих і низькорентабельних секторів економіки; забезпечення необхідної спрямованості розвитку окремих галузей економіки; формування платоспроможного попиту; підвищення зайнятості населення і зниження рівня безробіття. Форми прямого впливу держави на досягнення відповідного рівня інвестиційної безпеки можуть проявлятися у наступному: лояльні програми кредитування інвестиційних проєктів; субсидування інвестиційних проєктів; впровадження різних форм змішаних державних інвестиційних проєктів; пільгове цільове фінансування або пільгове надання бюджетних розписок, державних капітальних вкладень, наприклад, земельних ресурсів, обладнання, нематеріальних активів тощо. Інструменти прямого впливу: адресні інвестиційні програми; цільові інвестиційні програми; проєктне фінансування; бюджетне кредитування; концесійні угоди; випуск і забезпечення державних цінних паперів.

Для реалізації непрямих методів регулювання характерними найбільш поширеними є наступні первинні цілі: забезпечення певного напрямку розвитку окремих галузей і регіонів з метою їх підтримки і убезпечення від негативних наслідків; оновлення матеріально-технічної та технологічної бази через різноманітні грантові програми, включаючи матеріально-технічну міжнародну допомогу; формування регіональних стратегій поліпшення інвестиційного клімату; стимулювання виробництва конкретних видів продукції через застосування податкових пільг. Форми непрямих впливу держави на досягнення відповідного рівня інвестиційної безпеки, як правило, можуть проявлятися у наступному: через продуману і вигідну для інвестицій податкову політику, митну політику, принципи і нормативне регулювання зовнішньо-економічної діяльності, амортизаційну політику на глобальному рівні; надання державних гарантій; регулювання фінансового ринку та банківської сфери; фінансування державних наукових досліджень і розробок. Інструменти непрямих впливу забезпечують досягнення цілей через: зміну податкових ставок, відповідної бази оподаткування; податкові пільги, канікули, відстрочки; зміну митних режимів, пільги та відстрочки платежів з мита і зборів; диференціацію амортизаційних режимів з урахуванням різних критеріїв, наприклад, застосування прискореної амортизації; безперервний моніторинг і коректування облікової ставки та резервів.

Таким чином, розвиток інвестиційної безпеки держави є пріоритетним в контексті національної безпеки. Ряд завдань інвестиційної безпеки полягають у беззаперечному захисті інвестиційних інтересів та забезпеченні стабільності та надійності інвестиційних фінансових потоків. Одне з ключових завдань, оцінка ризиків, пов'язаних з конкретними інвестиційними можливостями і потенційним ресурсним забезпеченням, включає визначення фінансового, політичного, правового та інших видів ризиків. Похідним завданням оцінки ризиків є розробка стратегій управління ризиками з урахуванням кращих національних та міжнародних практик, наукових теорій та методології. Важливим і першочерговим є зосередження уваги на розробленні та впровадженні стратегій та методів для зменшення ризиків і підвищення стійкості інвестиційного портфеля. Завдання диверсифікації інвестиційного портфеля полягає у розподілі інвестицій між різними видами активів та ринків для зменшення загального ризику портфеля. На сьогодні для нашої держави найбільш вразливим і не зовсім досконалим є завдання юридичного захисту прав та інтересів учасників інвестиційних процесів через створення ефективного правового середовища. Вразливість правового середовища підтверджується наявністю проблемних і не на відповідному рівні відпрацьованих механізмів регулювання і захисту прав власності учасників інвестиційних процесів.

Завдання безперервного моніторингу фінансових та інвестиційних ринків: дозволить вчасно виявляти та ідентифікувати можливі загрози та потенційні можливості для дотримання ustalених індикаторів інвестиційної безпеки.

Завдання щодо забезпечення необхідної інфраструктури для ефективного функціонування фінансових та інвестиційних ринків є актуальним постійно, тобто, в режимі реального часу. Поруч

актуалізується завдання підвищення і досягнення певного міжнародного рівня, фінансової грамотності учасників інвестиційних процесів. Управління інвестиціями в певному сенсі передбачає повне оволодіння навичками і компетентностями задля досягнення поставленої мети щодо можливості забезпечити високий рівень інвестиційного розвитку і безпеки. Є нагальна потреба у доступній і прозорій освіті, яка забезпечить належний рівень підготовки високо кваліфікованого фахівця в галузі фінансів, інновацій та інвестицій, здатного генерувати нові інвестиційні ідеї, демонструвати вміння та розуміння управляти інвестиціями та пов'язаними з ними ризиками. Ці завдання спрямовані на забезпечення оптимальної роботи інвестиційного процесу та підвищення рівня інвестиційної безпеки.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Забезпечення інвестиційної безпеки держави сприяє стійкому економічному зростанню та фінансовій стабільності, підвищенню конкурентоспроможності та покращенню інвестиційного клімату. Дослідження, які здійснюються різними науковими школами в галузі інвестиційно-інноваційної безпеки сприяють розумінню сучасних викликів та загроз національній безпеці та розробці ефективних стратегій та політик для їх вирішення.

Основними складовими інвестиційної безпеки є: правове середовище, інституціональне середовище, інфраструктурне середовище, геополітичне середовище, простір інноваційної спроможності, соціальна збалансованість. Перелічені складові інвестиційної безпеки не є вичерпними, їх послідовність представлення і характеристики є суб'єктивною позицією авторів, проте, є взаємопов'язаними та взаємозалежними між собою, і при належній їх реалізації сприятимуть покращенню інвестиційного клімату та посиленню рівня інвестиційної безпеки держави.

Перспективи подальших досліджень вбачаються в пошуках наукових підходів і оцінки кращих практик щодо удосконалення заходів з державного регулювання інвестиційної безпеки. Перспективи наукових досліджень інвестиційної безпеки держави є досить широкими і важливими, особливо в умовах зростаючого глобалізованого світу та швидкого розвитку фінансових та інвестиційних ринків. Перспективні напрями наукових досліджень систематизуємо наступним чином: ризик-орієнтоване управління інвестиціями, нормативно-правове регулювання інвестиційних процесів, дослідження ефективних правових механізмів та інструментів для захисту інвестиційних прав та інтересів як на внутрішніх, так і на міжнародних ринках, інновації в області фінансової технології (FinTech), дослідження впливу нових технологій, таких як блокчейн, штучний інтелект, розподілені реєстри тощо, на інвестиційну безпеку та розвиток інвестиційних ринків, розвиток механізмів страхування інвестиційних ризиків, дослідження ролі і впливу зелених інвестицій на екологічну стійкість та інвестиційну безпеку. Дослідження в цих напрямках можуть сприяти розумінню складності та динаміки інвестиційного середовища та сприяти розвитку стратегій та політик, які сприяють підвищенню інвестиційної безпеки держави.

Джерела та література

1. Барановський О.І. Філософія безпеки: монографія: у 2 т. К.: УБС НБУ, 2014. Т.1: Основи економічної і фінансової безпеки економічних агентів. 831 с.
2. Виговська Н.Г., Полчанов А.Ю., Дячек С.М. Формування та реалізація амортизаційної політики підприємств в сучасних умовах. Ефективна економіка. 2024. № 2. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3061>
3. Гордієнко С. Г. Трансформація поняття «державна безпека». Юридична Україна. 2020. № 8. С. 12 – 23.
4. Гордієнко С. Г. Складові безпеки української державності за сферами її буття. Юридична Україна. 2020. № 9. С. 6 – 17.
5. Заїнчковський А.О., Закревська О.М. Інвестиційна безпека як складова економічної безпеки. Вісник Черкаського університету. Серія «Економічні науки». 2016. № 2. С. 28–34. URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/24529/1/66.pdf>
6. Кириленко В.І. Інвестиційна складова економічної безпеки: монографія. К.: КНЕУ, 2005. 232 с.

7. Кудрявцева В. В. Інвестиційне законодавство України та національна інвестиційна безпека. Право та інноваційне суспільство: електрон. наук. вид. 2019. № 2 (13). URL: <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2019/12/Kudriavtseva13.pdf>
8. Ліпич Л. Г., Савчук Л. С. (2019). Індикатори інвестиційної безпеки держави. *Економічний форум*, 1(3), 26-30. <https://doi.org/10.36910/6765-2308-8559-2019-3-5>
9. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України, затверджені наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1277 від 29 жовтня 2013 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>
10. Нікітенко Д. В. Загрози інвестиційній безпеці держави: сутність та класифікація. *Ефективна економіка*. 2018. № 12. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6769> (дата звернення: 19.03.2024). DOI: [10.32702/2307-2105-2018.12.98](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.12.98)
11. Новак О. С, Петрук О.М., Хвіст В.А. Оцінка стану капітальних інвестицій та інвестиційної безпеки України. *Ефективна економіка*. 2023. № 10. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2317/2349>
12. Садовська, І., Нагірська, К. (2024). Амортизаційна політика як джерело інвестиційної безпеки підприємств: обліково-фінансовий вимір. *Економіка та суспільство*, (59). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-167>
13. Стащук О. Удосконалення теоретичних підходів оцінки ризиків як інструмент управління фінансовою безпекою акціонерних товариств. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки* . 2, 14 (червень 2018), 137–144 . DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2018-02-137-144> .
14. Стащук О. Наукові основи фінансового забезпечення домашніх господарств. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки* . 4, 28 (січень 2022), 75–80 . DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2021-04-75-80> .
15. Ткаленко С. І. Інвестиційна безпека: теорія, методологія, практика : монографія. Чернігів : ЧНТУ, 2018. 286 с.
16. Ткач С. М. Управління ризиками інвестиційної діяльності в регіоні: теоретичні основи та прикладні аспекти : монографія. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». 2015. 234 с.
17. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року "Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року", 347/2021 від 11.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#n11>
18. Kurylov Y., Stoliarchuk N., Sadovska I., Bilochenko A., Matviienko A., Khioni H. Innovation as an important production factor and a factor in increasing the investment attractiveness of the agricultural sector. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development* eISSN 2345-0355. 2020. Vol. 42. No. 4: 458-465 Article DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2020.47>

References

1. Baranovskyi O. I. (2014). *Filosofia bezpeky: monohrafiia: u 2 t.* [Philosophy of security: monograph: in 2 vol.] K.: UBS NBU, T.1: *Osnovy ekonomichnoi i finansovoi bezpeky ekonomichnykh ahentiv - Fundamentals of economic and financial security of economic agents.* 831 s. [in Ukrainian].
2. Vyhovska N.H., Polchanov A.Iu., Diachek S.M. (2024). Formuvannia ta realizatsiia amortyzatsiinoi polityky pidpriemstv v suchasnykh umovakh. [Formation and implementation of the depreciation policy of enterprises in modern conditions.] *Efektivna ekonomika - Efficient economy.* № 2. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3061> [in Ukrainian].
3. Hordiienko S. H. (2020). Transformatsiia poniattia «derzhavna bezpeka». [Transformation of the concept of "state security"] *Yurydychna Ukraina - Legal Ukraine.* № 8. S. 12 – 23. [in Ukrainian].
4. Hordiienko S. H. (2020). Skladovi bezpeky ukrainskoi derzhavnosti za sferamy yii buttia. [Components of the security of Ukrainian statehood in the spheres of its existence]. *Yurydychna Ukraina - Legal Ukraine.* № 9. S. 6 – 17. [in Ukrainian].
5. Zainchkovskyi A.O., Zakrevska O.M. (2016). Investytsiina bezpeka yak skladova ekonomichnoi bezpeky. [Investment security as a component of economic security]. *Visnyk Cherkaskoho universytetu. Serii «Ekonomiczni nauky» - Bulletin of Cherkasy University. "Economic Sciences" series* № 2. S. 28–34. URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/24529/1/66.pdf> [in Ukrainian].

6. Kyrylenko V.I. (2005). Investytsiina skladova ekonomichnoi bezpeky: monohrafiia. [Investment component of economic security: monograph.] K.: KNEU 232 s. [in Ukrainian].
7. Kudriavtseva V. V. (2019) Investytsiine zakonodavstvo Ukrainy ta natsionalna investytsiina bezpeka. [Investment legislation of Ukraine and national investment security]. Pravo ta innovatsiine suspilstvo: elektron. nauk. vyd. - Law and innovative society: electronic science ed. № 2 (13). URL: <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2019/12/Kudriavtseva13.pdf> .
8. Lypych L. H., Savchuk L. S. (2019). Indykatory investytsiinoi bezpeky derzhavy. [Indicators of investment security of the state] *Ekonomichnyi forum - Economic Forum*, 1(3), 26-30. <https://doi.org/10.36910/6765-2308-8559-2019-3-5> [in Ukrainian].
9. Metodychni rekomendatsii shchodo rozrakhunku rivnia ekonomichnoi bezpeky Ukrainy, zatverdzeni nakazom Ministerstva ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy [Methodological recommendations for calculating the level of economic security of Ukraine, approved by Order of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine] № 1277 vid 29 zhovtnia 2013 roku. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text> [in Ukrainian].
10. Nikytenko D. V. (2018). Zahrozy investytsiinii bezpetsi derzhavy: sutnist ta klasyfikatsiia. [Threats to state investment security: essence and classification] *Efektivna ekonomika - Efficient economy* № 12. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6769> (data zvernennia: 19.03.2024). DOI: 10.32702/2307-2105-2018.12.98 [in Ukrainian].
11. Novak O. S, Petruk O.M., Khvist V.A. (2023). Otsinka stanu kapitalnykh investytsii ta investytsiinoi bezpeky Ukrainy. [Assessment of the state of capital investments and investment security of Ukraine]. *Efektivna ekonomika. Efficient economy* № 10. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2317/2349> [in Ukrainian].
12. Sadovska, I., Nahirska, K. (2024). Amortyzatsiina polityka yak dzherelo investytsiinoi bezpeky pidpriemstv: oblikovo-finansovy vimir. [Depreciation policy as a source of investment security of enterprises: accounting and financial measurement]. *Ekonomika ta suspilstvo- Economy and society*, (59). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-167> [in Ukrainian].
13. Stashchuk O. (2018). Udoskonalennia teoretychnykh pidkhodiv otsinky ryzykiv yak instrument upravlinnia finansovoiu bezpekoiu aktsionermykh tovarystv. [Improvement of theoretical approaches to risk assessment as a tool for managing financial security of joint stock companies]. *Ekonomichnyi chasopys Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky - Economic Journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*. 2, 14 (cherven 2018), 137–144 . DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2018-02-137-144> . [in Ukrainian].
14. Stashchuk O. (2022) Naukovi osnovy finansovoho zabezpechennia domashnykh hospodarstv. [Scientific foundations of financial support of households]. *Ekonomichnyi chasopys Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky - Economic Journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*. 4, 28 (sichen 2022), 75–80 . DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2021-04-75-80> . [in Ukrainian].
15. Tkalenko S. I. (2018). Investytsiina bezpeka: teoriia, metodolohiia, praktyka : monohrafiia. [Investment security: theory, methodology, practice: monograph]. Chernihiv: CHNTU 286 s. [in Ukrainian].
16. Tkach S. M. (2015). Upravlinnia ryzykamy investytsiinoi diialnosti v rehioni: teoretychni osnovy ta prykladni aspekty : monohrafiia. [Risk management of investment activities in the region: theoretical foundations and applied aspects: monograph] Lviv : DU «Instytut rehionalnykh doslidzhen imeni M. I. Dolishnoho NAN Ukrainy» - State Institution "Institute of Regional Studies named after M. I. Dolishny NAS of Ukraine..234 s. [in Ukrainian].
17. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 11 serpnia 2021 roku "Pro Stratehiiu ekonomichnoi bezpeky Ukrainy na period do 2025 roku". [Decree of the President of Ukraine "On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of August 11, 2021" On the Strategy of Economic Security of Ukraine for the period up to 2025], 347/2021 vid 11.08.2021. URL :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#n11> [in Ukrainian].
18. Kyrylov Y., Stoliarchuk N., Sadovska I., Bilochenko A., Matviienko A., Khioni H. Innovation as an important production factor and a factor in increasing the investment attractiveness of the agricultural sector. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development* eISSN 2345-0355. 2020. Vol. 42. No. 4: 458-465 Article DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2020.47> [in England].

Стаття надійшла до редакції 19.01.2024 р.